

कापूस हंगाम २०२४ - २५ साप्ताहिक:
१० वा पीक सल्ला १३ ते १९ ऑगस्ट २०२४

महाराष्ट्र		मागील आठवड्यातील प्रत्यक्ष पाऊस (मिमी)					पडणाऱ्या पावसाचा अंदाज (मिमी)				
		ऑगस्ट					ऑगस्ट				
		09	10	11	12	13	15	16	17	18	19
	धुळे	0	2	5	0	0	8	7	6	10	8
	नंदुरबार	19.5	14	19.5	3.5	0	7	9	10	9	8
	जळगाव	0	0	3	0	1.4	8	6	3	10	5
	अहमदनगर	0.5	0	9.5	0	0	4	5	3	6	6
	औरंगाबाद	1.7	4.7	5.4	0	13.2	3	4	1	7	3
	जालना						4	5	3	7	3
	बीड	0	7	0	0	0	2	2	3	2	6
	नांदेड	2.8	3.8	0	0	0	9	2	6	12	18
	परभणी	0	7	0	0	0.4	2	3	3	9	8
	हिंगोली	0	0	0	0	0	3	2	4	5	6
	बुलढाणा	4	5	17	16	0	13	11	9.1	12.6	18.4
	अकोला	0	5.5	26.6	12.9	0	12	14	15	13.4	18.7
	वाशीम	0	0	1	0	0	9.4	8.5	9.3	13.8	12.4
	अमरावती	0.4	0	28	1	0	16	16	14	19.5	13.4
	यवतमाळ	0	0	2	0	0	15	15	12	18.4	18.6
	वर्धा	0	0	1	0	0	12	13	12	18.2	19.5
नागपूर	0	0	0	0.2	0	14	16	13	18.6	17.9	
चंद्रपूर	0	4	0	2	0	15	16	15	18.4	19.4	
पावसाचे प्रमाण आणि रंग कोड	0.1 to 2.4 मिमी		2.5 to 15.5 मिमी		15.6 to 64.4 मिमी		64.5 to 115.5 मिमी		115.6 to 204.4 मिमी		
पावसाची श्रेणी	खूप हलका पाऊस		तुरळक पाऊस		मध्यम स्वरूपाचा पाऊस		मुसळधार पाऊस		अति मुसळधार पाऊस		
पीक परिस्थिती:											

अकोला येथे, पीक शाखीय वाढ अवस्थेत आहे. डवरणे, तण काढणे, तणनाशक फवारणी आणि खतांची टॉप ड्रेसिंग करणे यासारख्या आंतरमशागतीचे कामे पूर्ण झालेली आहेत. काही गवताळ तण विशेषतः सायपेरस रोटंडस कपाशीच्या शेतात ठळकपणे आढळतात आणि काही रुंद पानांचे तण ठिपक्यांमध्ये आढळतात. सर्वसाधारणपणे, उशिरा पेरलेल्या कपाशीवर तणांचा प्रादुर्भाव जास्त दिसतो. मावा आणि तुडतुडे सारख्या रस शोषक किडीचा प्रादुर्भाव दिसून येतो. आतापर्यंत रोगाचा प्रादुर्भाव झालेला नाही.

नांदेड येथे पीक ४९ ते ६९ दिवसांचे असून शाखीय वाढ ते पाती येण्याच्या अवस्थेत आहे. गवताळ तण, रुंद-पानांचे तण आणि सेजेस सारख्या तणांचा शेतात प्रादुर्भाव दिसून आला आहे. आंतरमशागतीचे कार्ये जसे की, तण काढणे, खतांचा वापर आणि वनस्पती संरक्षण फवारणी घेण्यात आली. तुडतुडे, मावा, फुलकिडे आणि गुलाबी बोंडअळीचा प्रादुर्भाव आर्थिक नुकसान पातळी खाली आढळून आला. फ्युसेरियम विल्ट आणि पॅरा विल्ट रोग काही पॅचमध्ये आढळले.

राहुरी येथे पीक ४९ ते ७२ दिवसांचे असून शाखीय वाढ ते फुले येण्याच्या अवस्थेत आहे. आंतरमशागतीचे कार्ये, तण काढणे आणि डवरण ईत्यादी कामे सुरू आहे. तणांचा शेतात प्रादुर्भाव दिसून आला आहे. फुलकिड्यांचा प्रादुर्भाव आर्थिक नुकसान पातळी वर आढळला असून इतर रसशोषक किडींचा प्रादुर्भाव आर्थिक नुकसान पातळी खाली आढळून आला आहे. टी एस वी चा प्रादुर्भाव ४-७ % आढळून आला.

पीक सल्ला:

अकोला येथे, ज्या भागात अतिवृष्टी झाली आहे त्या भागातील शेतातील अतिरिक्त पाणी काढून टाकण्याचा सल्ला शेतकऱ्यांना देण्यात आला आहे. ओलसर जमिनीच्या स्थितीत जेथे हाताने खुरपणी करणे शक्य नाही तेथे क्विझालोफॉप इथाइल ५% ईसी @ ४०० मिली / एकर पाणी जर शेतात गवताळ तणांचा प्रादुर्भाव झाला असेल किंवा पायरिथिओबॅक सोडियम १०% ईसी @ ३०० मिली/एकर रुंद पाने असलेले तण किंवा पायरिथिओबॅक सोडियम ६% क्विझालोफॉप इथाइल ४% ईसी @ ४००-५०० मिली / एकर दोन्ही गवताळ आणि रुंद-पानांचे तण नियंत्रित करण्यासाठी तणनाशकांचा वापर करावा. कपाशीमध्ये डवरण आणि तण काढणे यासारख्या आंतरसांस्कृतिक क्रिया कराव्या. बागायती संकरित कापसासाठी ४० किलो नायट्रोजन (९० किलो युरिया प्रति हेक्टर) आणि पावसावर आधारित संकरित/ हिरसुटम कापसासाठी ४५ किलो नत्र (९७.६५ किलो नत्र प्रति हेक्टर) रासायनिक खताचा टॉप ड्रेसिंग डोस म्हणून प्रथम विभाजन करावा. कापसाच्या फुलोऱ्याच्या अवस्थेत २% युरियाची पहिली फवारणी ४५ डीएस करावी. कीड प्रादुर्भाव निरीक्षण करण्यासाठी प्रतिनिधी म्हणून १४-२० झाडांचे निरीक्षण करावे. गुलाबी बोंड अळीच्या निरीक्षणासाठी फेरोमोन सापळे @ २ प्रति एकर लावावे. जेव्हा जेव्हा फुलांवर गुलाबी बोंडअळीचा प्रादुर्भाव होतो किंवा फेरोमोन सापळा आर्थिक नुकसान पातळी ओलांडतो तेव्हा इमॅमेक्टिन बेंझोएट ५% एसजी @ १००ग्रॅम/ एकर किंवा प्रोफेनोफोस ५०% ईसी @ ६००मिलि/ एकर फवारणी करावी. कपाशीमध्ये पॅरा विल्टिंगची काही लक्षणे दिसून आलेली आहे. कॉपर ऑक्सिक्लोराईड २५ ग्रॅम + १०० ग्रॅम नत्र १० लिटर पाण्यात मिसळून प्रभावित झाडांच्या मुळाशी द्यावे.

नांदेड येथे, शेतकऱ्यांना तणांचा प्रादुर्भाव कमी करण्यासाठी आंतरमशागतीचे कार्य करण्याचा सल्ला देण्यात येतो. कापूस पेरणीच्या वेळी न दिल्यास ओलिताच्या स्थितीत टॉप ड्रेसिंग @ ६० एन किलो/हेक्टर ६० डीएस वर तर पावसावर अवलंबून असलेल्या पिकाला @ ३६ एन किलो/हेक्टर वर टॉप ड्रेसिंग द्यावी. ओलसर जमिनीच्या स्थितीत जेथे हाताने खुरपणी करणे शक्य नाही तेथे क्विझालोफॉप इथाइल ५% ईसी @ २ मिली / लिटर पाणी जर शेतात गवताळ तणांचा प्रादुर्भाव झाला असेल किंवा पायरिथिओबॅक सोडियम १०% ईसी @ १.२५ मिली/ लिटर रुंद पाने असलेले तण किंवा पायरिथिओबॅक सोडियम ६% क्विझालोफॉप इथाइल ४% ईसी @ २-२.५ मिली / लिटर दोन्ही गवताळ आणि रुंद-पानांचे

तण नियंत्रित करण्यासाठी तणनाशकांचा वापर करावा. उगवल्यानंतर तण २-४ पानांच्या अवस्थेत असताना मजुरांच्या कमतरतेच्या परिस्थितीत पीक तणमुक्त ठेवण्यासाठी तणनाशक, पायरिथिओबॅक सोडियम ६% क्विझिलोफॉप इथाइल ४% @ १.१५ लिटर/ हेक्टर पाण्यात फवारणी करावी. रस शोषक जसे की मावा कीटकांचे व्यवस्थापन करण्यासाठी एनएसकेई ५% + नीम ऑइल ५ मिलि/लिटर किंवा कडुनिंब तेलावर आधारित फॉर्म्युलेशन (३०० किंवा १५०० पीपीएम) ५ मिली/लिटर + १.० ग्रॅम कपडे धुण्याचे डिटर्जेंट इमल्शन मिसळून ५० डीएस वर फवारणी करावी. जेव्हा पीक ६० दिवसांचे असतांना, तुडतुड्यांची आर्थिक नुकसान पातळी ओलांडल्यावर व्यवस्थापन करण्यासाठी फ्लॉनिकॅमिड @ ५०% डबल्यू जी ८० ग्रॅम/एकर किंवा टॉल्फेनपायरोड १५ % ईसी @ ४०० मिली/ एकर फवारणी करावी. गुलाबी बॉड अळीच्या निरीक्षणासाठी फेरोमोन सापळे @ २ प्रति एकर लावावे. रोझेट फुले गोळा करून नष्ट करावी. एकदा आर्थिक नुकसान पातळी ओलांडल्यानंतर प्रोफेनोफोस ५०% ईसी @ ३० मिली/१० लिटरची फवारणी करा म्हणजेच १० % रोझेट फुले किंवा फेरोमोन ट्रॅप ५-८ प्रति सापळा सलग ३ दिवस आढल्यास. ट्रायकोडर्मा विरिडे १% डबल्यू पी @ ५० ग्रॅम /१० लिटर किंवा कार्बेन्डाझिम ५०% डबल्यू पी @ २० ग्रॅम/१० लिटर फ्युसेरियम विल्टची लक्षणे दिसताच आणि कॉपर ऑक्सिक्लोराईड ५०% डबल्यू पी @ २५ ग्रॅम + नत्र २००ग्रॅम/१० लिटर पाण्यात पॅराविल्टची लक्षणे दिसताच पाण्यात भिजवून झाडांच्या मुळांशी द्यावी.

राहुरी येथे, शेतकऱ्यांना आंतरमशागतीचे कामे करण्याचा सल्ला दिला आहे. शेतकऱ्यांनी ८ /एकर प्रमाणे पिवळे चिकट सापळे बसवावे. रसशोषक किडींचे व्यवस्थापन आणि गुलाबी बॉडअळीने अंडी घालणे टाळण्यासाठी म्हणून एनएसकेई ५%+ नीम ऑइल ५ मिलि/लिटर किंवा कडुनिंब तेलावर आधारित फॉर्म्युलेशन (३०० किंवा १५०० पीपीएम) ५ मिली/लिटर + १.० ग्रॅम कपडे धुण्याचे डिटर्जेंट इमल्शन मिसळून फवारणी करावी. रस शोषक किडींनी आर्थिक नुकसान पातळी ओलांडल्यास फ्लॉनिकॅमिड ५० डबल्यू जी ४ ग्रॅम किंवा बुप्रोफेझिन २५ एस सी २० मिलि किंवा डायफेन्थुरॉन ५० डबल्यू पी १२ ग्रॅम/ १० लिटर पाण्यात एकदा कीटकनाशकची फवारणी करावी. गुलाबी बॉडअळीच्या पतंगाच्या क्रियेवर लक्ष ठेवण्यासाठी कामगंध सापळे @ २ प्रति एकर लावावे. वैधतेनुसार लूर बदला.

